

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
12 juli 2019
Ons kenmerk
TISB/U201900548/
Lbr. 19/053
Telefoon
070 373 83 93
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Regionale samenwerking gemeenten en zorgverzekeraars

Samenvatting

VNG en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) hebben samen een werkstructuur ontwikkeld die moet zorgen voor een sluitend netwerk waarmee in elke regio¹ de samenwerking tussen het zorgdomein en het sociaal domein tot stand komt. Deze werkstructuur is in maart jl. in het bestuurlijk overleg VWS-VNG-ZN gepresenteerd. We willen toewerken naar een landsdekkende, structurele samenwerking. Dat vraagt van zowel zorgverzekeraars als gemeenten inzet.

In deze ledenbrief leest u wat dat van gemeenten en regio's vraagt. De werkstructuur betekent een stap voor u en de andere gemeenten in de regio. Van belang is dit goed te organiseren. Het is daarom ook belangrijk om de regiobijeenkomsten bij te wonen. Daarmee laten gemeenten tevens zien dat zij de samenwerking belangrijk vinden.

¹ Als uitgangspunt is gekozen voor de zorgkantoor regio's. Verder in deze brief meer hierover

Aan de leden**Datum**

12 juli 2019

Ons kenmerk

TISB/U201900548/

Lbr. 19/053

Telefoon

070 373 83 93

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Regionale samenwerking gemeenten en zorgverzekeraars

Geacht college en gemeenteraad,

Om goede en efficiënte zorg en ondersteuning te kunnen bieden aan alle inwoners die dat nodig hebben en de zorgkosten beheersbaar te houden, is samenwerking tussen professionals en aanbieders cruciaal. Dit valt of staat bij de samenwerking tussen de financiers van zorg en ondersteuning. Uit onderzoek² in 2017 blijkt dat er in ons land veel mooie voorbeelden zijn van samenwerkingen tussen gemeenten en zorgverzekeraars en/of zorgkantoren. Datzelfde onderzoek laat ook zien dat dit nog kleinschalig, incidenteel en versnipperd gebeurt. Partijen werken niet evenredig op alle maatschappelijk urgente thema's samen en ook niet overal, waardoor niet alle mensen er van mee kunnen profiteren.

De vrijblijvendheid voorbij

Ouderen wonen langer thuis, de ondersteuning en zorg aan mensen met psychische kwetsbaarheid vindt meer plaats in de wijken en ook de mogelijkheden voor preventie in de wijk nemen toe. Integrale zorg en ondersteuning voor kwetsbare inwoners én heldere afspraken over de manier waarop preventie georganiseerd kan worden, maken de samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren noodzakelijk en vanzelfsprekend. In alle gemeenten en op alle terreinen waar het nodig is voor goede zorg voor inwoners.

In de werkstructuur hebben VNG en ZN afgesproken dat er in alle regio's wordt samengewerkt tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren op tenminste de thema's ouderen, GGZ en preventie. Zo kunnen zorgen voor een *landsdekkende* samenwerking. Dat wil zeggen dat er geen gemeente meer is die geen afspraken met de zorgverzekeraar(s) kan maken en andersom.

² <https://vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/vernieuwing-preventie-inclusie/nieuws/samenwerking-zorgverzekeraars-en-gemeenten-in-kaart-gebracht>

Bedoeling is bovendien dat de samenwerking structureel is: niet eenmalig en ook niet op slechts één onderwerp. Oftewel de vrijblijvendheid voorbij. Dat is de kern van de werkstructuur.

Meer informatie over de nieuwe afspraken zie de werkstructuur in de bijlage.

Regie in de regio

De vormgeving van de samenwerking alsmede de keuzes en volgorde van de onderwerpen waarop wordt samengewerkt zijn aan de regio zelf. Elke regio kent immers zijn eigen vraagstukken en prioriteiten. Samen met lokale partners zijn gemeenten en zorgverzekeraars in staat om de zorg en ondersteuning snel af te stemmen op de lokale behoefte. Iets wat met landelijk beleid vrijwel niet lukt.

De werkstructuur is bedoeld om gemeenten en zorgverzekeraars te helpen om met elkaar snel en effectief knelpunten in de regio op te lossen. En is daarmee ook *van de regio*: daar ligt de regie en de eerste verantwoordelijkheid voor het slagen van de samenwerking.

Waar nodig ondersteunen VNG en ZN bij het proces van samenwerking of op inhoudelijke (grensvlak)vraagstukken.

Organiseer uw aanspreekpunt!

Om de vrijblijvendheid die zowel aan de kant van gemeenten als van zorgverzekeraars wordt ervaren te doorbreken, is een van de afspraken herkenbaar en aanspreekbaar te zijn voor elkaar in de regio. Dat houdt in dat voor gemeenten duidelijk is wie bij het zorgkantoor en bij de zorgverzekeraars het aanspreekpunt zijn voor zowel wethouders als ambtenaren (in regio's waar meerdere zorgverzekeraars actief zijn zullen de twee grootste zorgverzekeraars daarbij zo veel mogelijk samen optrekken³).

Andersom wordt ook van de gemeenten in de regio gevraagd te zorgen voor ambtelijke en bestuurlijke aanspreekpunten. Hoe gemeenten dat doen bepalen zij zelf: van belang is dat zij zich organiseren op een manier die duidelijkheid biedt voor de zorgverzekeraars en het zorgkantoor in hun regio. Deze wederzijdse aanspreekbaarheid is de basis van werkstructuur en het is dus van belang dat waar dit nog niet is gedaan regio's zo snel mogelijk hun aanspreekpunt(en) kenbaar maken.

Ook raden wij gemeenten aan onderling de verantwoordelijkheden en mandaten duidelijk af te stemmen. Vanzelfsprekend uitgangspunt is dat de gekozen vorm voor alle drie partijen – zorgverzekeraars, zorgkantoor, regio - werkt.

In het land bestaan verschillende vormen waarop deze aanspreekpunten zijn georganiseerd in regio's: variërend van een regionale bestuurlijke tafel tot één coördinerend wethouder voor de hele samenwerking of een per onderwerp. Op ambtelijk niveau wordt in sommige regio's gewerkt met een regionaal coördinator voor de samenwerkingsagenda, vaak gezamenlijk gefinancierd door de regio. Daar zijn positieve ervaringen mee.

Ondersteuning van de regio's

Waar nodig ondersteunt de VNG – vraaggestuurd - de regio's bij inhoudelijke vraagstukken en bij het proces van samenwerking, zowel met zorgverzekeraars en zorgkantoor als tussen de

³ Bij de uitnodiging voor de regionale bestuurlijke bijeenkomsten vindt u hiervan een overzicht. Zie: https://vng.azavista.com/event_website_pages/view/home/5d07871e-591c-452d-a9e9-00580a1c020d/f6724213e0.

regiogemeenten onderling. Bijvoorbeeld bij grensvlakvraagstukken, het delen van ervaringen van andere regio's, advies over het organiseren van aanspreekpunten of coördinatie, enzovoort. Voor de organisatie van deze ondersteuning wordt aangesloten bij de bredere ondersteuningsstructuur die VNG op dit moment ontwikkelt voor de regio's, gericht op integrale samenwerking met ketenpartijen. Gemeenten die nu al ondersteuningsvragen hebben, kunnen zich richten tot Nynke van Zorge (nynke.vanzorge@vng.nl, 06 28 36 14 23).

Regionale bestuurlijke bijeenkomsten

In september organiseert de VNG samen met ZN zes regionale bestuurlijke bijeenkomsten voor gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren om de werkstructuur toe te lichten. Daarnaast presenteren we het periodieke venster - een instrument waarmee regio's zicht houden op het samenwerkingsproces – en is er gelegenheid om elkaar te ontmoeten en voor inhoudelijke uitwisseling op de drie thema's. Gemeenten hebben onlangs via het college van B&W een uitnodiging ontvangen⁴. De bijeenkomsten vinden plaats op de dinsdag- en donderdagmiddag in de laatste drie weken van september:

- dinsdag 10 september in Alkmaar
- donderdag 12 september in Zwolle
- dinsdag 17 september in Den Haag
- donderdag 19 september in Arnhem
- dinsdag 24 september in Bergen op Zoom
- donderdag 26 september in Venlo

Meer informatie hierover en ook welke datum voor uw gemeente van toepassing is zie de link in de voetnoot.

Door er voor te zorgen dat zo veel mogelijk gemeenten vertegenwoordigd zijn op deze bijeenkomsten laat u zien de samenwerking belangrijk te vinden. Op alle bijeenkomsten zijn ook het zorgkantoor en de grootste zorgverzekeraars van de betreffende regio's aanwezig.

Indeling regio's

Bij de uitnodiging zit ook een overzicht van de regio indeling. Als uitgangspunt is gekozen voor de zorgkantoor regio's. Onder meer om ook de verbinding met de Wet langdurige zorg (Wlz) te borgen. Bij de uitnodiging voor de regionale bijeenkomsten kunt u informatie vinden over de voorlopige indeling. Wanneer deze indeling voor uw gemeente niet past gaan we daar flexibel mee om. U kunt dit aan geven bij Nynke van Zorge, nynke.vanzorge@vng.nl, 06-28361423. We vragen u dat ook zo spoedig mogelijk te doen.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

⁴ https://vng.azavista.com/event_website_pages/view/home/5d07871e-591c-452d-a9e9-00580a1c020d/f6724213e0.